

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagyhelyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 3 " — "
Egész évre . . . 5 " — "
Megjelenik e lap hetenként
egyszer, Szombaton.Előfizetési pénzek el-
fogadtnak Gallia Fülöp
könyvkereskedésében Kec-
skeméten.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árlengedés adatik.A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számíttatik.Hirdetések elfogadtnak Gal-
lia Fülöp könyvkereskedésében
Kecskeméten. — Hirdetések ezen-
kívül fölvetetnek még M. Zeisel er-
hirdetési irodájában. (Pest, Király-
úteza 60. sz.)

Néhány szó a r. kath. autonomiáról.

(Folytatás.)

Negyedfél évvel ezelőtt a felelős kormányzat megalakulván, a főpapság a köz-tiszteletű vallásügyi ministertől csakhamar bizalmas felhívást nyert, hogy az 1848. 20. teznek ismétli életbeléptével a r. kath. hitfelekezet autonomiája iránt gondoskodni és kezdeményezni feladatuknak ismerjék.

A főpapság az üdvös feladat fontosságát és szükségét be is ismerte: mihez képest a herceg-primás vezénylete és irányadása mellett huzamosb ideig gyűlésezvén, egy javaslat lett általuk kidolgozva, mely egyes részeiben tekintélyes férfiak jóakarátú véleménye következtében többszörösen is újra levén dolgozva, elvégre a főpapság által, mint a r. kath. hitfelekezet legfőbb kegyura elé, megerősítéssel az apostoli magyar király elé föl is terjesztetett.

Ez alkotmányos szervezet iránti dolgozat, ha a r. kath. hívek jogosult igényeinek igen sokban nem is felel meg, ha a korszellem és józan szabadelvűség színvonalán teljesen nem áll is, de a jó szándékot és becsületes törekvést az adott helyzetben tőle megtagadni nem lehet. Már azon lépéssel, hogy az autonomia elé tartozandó ügyekben, kezelés, kormányzat és ellenőrzés tekintetében, az egyhármányi papi befolyás mellett, a világiak részére kétannyi közvetlen befolyás lett a dolgozatban kimondva, — elegendő tanúságul szolgál arra, hogy e jóakarátú javaslat a szervező congressus által kiindulási és hasznavehető anyagul felvétsék.

A hivatkozott dolgozat a nagy közönség előtt ismeretlen levén, s nem is tudatván biztosan: vajjon e téren a főpapságnak van-e célja a szükséges lépéseket tiszte szerint eszközölni? sajtó útján és társulati gyűlésekben mind inkább hangosabban nyilvánult a r. kath. közvélemény, határozottan kijelentvén, hogy ezentúl is a kormány és papság gyámsága alatt, legkisebb befolyása nélkül ott hagyni legszentebb egyházi és iskolai érdekeit nem kívánja, de hitfelekezeti önállóságát és függetlenségét korszerűen szervezni kívánván, a kezdeményezést elodázhatatlannak találja.

Különösen az országgyűlési képviselők körében ez irányban élénk mozgalmak keletkeztek, s egymásután értekezletek többször tartatván, ez által mindinkább szükségessé vált, hogy az autonomia szervezésének érdekében az előlépések megtétesenek.

S a herceg-primás által a r. kath. hitvallású képviselők tekintélyesebb része ez érdekekben magán értekezletre felhivatván, a

pesti papnöveldei könyvtárteremben tartott ez emlékezetes értekezletben történt, hogy a jelenlevő összes ügytársak nézetét és óhaját éléthíven tolmácsolva, a haza bölcse Deák Ferencz az elnöklő herceg-primásnak kijelentette, hogy a kath. hívek a főpapság jóakarátú kezdeményét szívesen fogadják, de szükséges, hogy az autonomia ne csak a főpapság és fővédúr, hanem együttesen a hívek által is előteremtessék. Szükséges, hogy a szervezeti munkálat már a hívek befolyásával és törvényes alakban készíttessék. S ép azért kívánatos, hogy már a szervező congressus tagjainak megválasztási módozatát, egy a hívek által közvetlenül választott képviselők gyűlése állapítsa meg, s ha e választási szabályok az apostoli király által jóváhagyottak: az autonomicus alkotmányt az azoknak alapján összeülő congressus alkossa meg.

Ezen így működendő congressus lesz hivatva, a kath. hitfelekezet önállóságát és függetlenségét megteremteni és szervezni, s a főkegyúr hozzájárulása után, a szervezett autonomiát törvényszerűen életbe léptetni. Csak ezen eljárás adhat a híveknek is megnyugvást, ha hogy a szervezeti munkálat saját hozzájárulásuk által is eszközöltetik, s törvényesség és alkotmányosság tekintetéből is az eljárás ez által teljesen kifogástalanná tétetik.

A bölcs tanács el lett fogadva, s a congressusra vonatkozó választási szabályok kidolgozására az elő-congressus csakhamar össze lett hívva.

A közmegnyugtatót eszközölt választási szabályok alapján, közelebb az alkotmányozó congressus is összehívatott. Itt vagyunk tehát valahára, ammi előkészület és várakozás után, az óhajtott ösvényen, mely ha kölcsönös jóakarát, egyenlő törekvés és áldozatkészség párosul bennünk, az egyházat alkotó papság- és hívekben: bizonyosan mindnyájunkat, a r. kath. érdeket egyedül biztosítható és korszerűen felvirágoztató alkotmányos önkormányzatra, az autonomiára fog vezérteni.

A szervező congressus együttléte, a figyelmet és aggályokat egyenlően lekötő külföldi körülmények, s az üléselő országgyűlés daczára — maga iránt mindenütt nagy érdekeltséget keltett. Nagy érdekeltséget, és méltán; mert ha az óhajtott római katolikus autonomiát korszerűen, és józan-szabadelvűen megoldani és érvényesíteni sikerülne: az a r. kath. hitvilágban első és unicum levén, bizonyosan a többi r. kath. országokban is mindenütt mintaképtül fogna szolgálni; mert hazánkban is, ez által a különnyelvű r. kath. hitfelekezetiük a magyar független r.

kath. egyház keretében tömörülni fogván, legszentebb hitfelekezeti érdekeik szolgálatában és önálló élvezetében a magyar nemzeti egység szempontjából is nagy horderejű átalakulásnak alapja vettének meg és országosan biztosíthatnák.

Az egybegyűlt congressus több mint 200 tagjával, természetesen együttesen szervezni, együttesen alkotmánytervezetet előállítani képtelen levén, a szokásos igazolás és megalakulás után a tanácskozási házi szabályok megállapításával, az autonomicus szervezet javaslat szerű kidolgozására egy 27 tagú, egyhármadában egyházi, s kétharmadában világiakból álló bizottságot nevezett ki, s e bizottsági dolgozat elkészültéig ülésait elnapolta.

A kirendelt bizottság csak néhány nappal azelőtt ült össze s megalakulván, a ritka tapintatú báró Sennyey Pál elnökléte alatt, nagyfontosságú működését már tényleg meg is kezdette.

A bizottság munkálkodásának, s a szervező congressus működésének történetét és jellemét megírni még a jövő feladata; a congressus tagjai előtt, eddig a tapasztaltak után, s igen eszélyesen, — a kitűzött nagy cél, az autonomia megteremtése levén a vezéreszme, tartózkodtak eltérő nézetárvnyalatok miatt pártokra oszlani, különböző ösvényre térni, s így a főbb elveket, törekvéseket is jelteni még minden tekintetben korai volna.

De annyit egyszerűen mellett nyilváníthatunk: hogy az alkotmányozó congressusnak, s minden egyes tagjainak kezébe, a társadalom és műveltség, a humanitás és nemzet részéről végtelen nagyfontosságú és nagy felelősséggel járó vitális érdekek vannak letéve. Kétségtelen, hogy azoknak megóvása, biztosítása, reformálása és újjáteremtése egy részről a minő óvatosságot és eszélyt igényelnek, úgy más részről szükségképpen kimaradhatlanul kell, hogy az alkotmányos önkormányzat, épen e legszentebb érdekek megóvása és fejlesztése tekintetéből józanon-szabadelvű és korszerű szervezettel ejtessék meg és érvényesíttessék.

Ezen vitális érdekek többé a kegyúrnak és papságnak exclusiv érdekei nem lehetnek; kell, hogy közvetlen befolyás által kezelés, ellenőrzés és kormányzat útján az összes kath. hívek életérdekeivé váljanak. Mindez csak úgy érthetik el, ha az összes minden néven nevezendő egyházi vagyoni és alapítvány, nem többé egyes osztály, de a nyolcz millió katolikus garantiája alá lesz áthelyezve; ha önmaguk a hívek által kezeltetvén, ezentúl nem exclusiv célokra, de a kath. autonomia által önmaguknak a híveknek, az egyetemes egyházközönség-

nek anyagi és szellemi hasznára lesznek fordítva; s ha mindennemű választásnál, a legkisebttől a legnagyobbig, mindennemű intézkedésnél a híveknek jogosult hatáskör és befolyás engedtetvén, ez által a r. kath. egyetemet a papságával együtt képező hitfelekezeti saját magának és saját sorának az autonomia keretében alkotmányos urává válik.

Teljesen hisszük, hogy e rég várt, rég áhitott szép jövő a nagy reményekre jogosított congressus által elő fog állíttatni, — s bizonyosak lehetnek benne, hogy ha egyesek, vagy egyes osztályok merev magatartása miatt e várakozás meg fogna hiúsíttatni: hogy a kath. életérdekeknek az autonomia nélkül bizonyosan, s talán hitünknel korábban bekövetkezendő kockázatásáért a felelősség isten és világ előtt helyrehozhatlanul csakis őket, a merev maradozókat, avagy félúton az ügyveszélyeztetésével megállapodni törekvőket fogja érni.

Adja isten az ellenkezőt!

Pest, nov. 20. 1870.

Sólyom.

Zárszó az „Egy vegyes házassági eset“-hez.

„Mást beszél Bodóné mikor a bor árát kéri!“

Teljesen méltánylom és helyeslem t. szerkesztő úrnak azon tapintatos eljárását, midőn becses lapja legutóbbi számában t. K. I. úrnak az „Egy vegyes házassági eset“-re tett „Észrevétel“-ét oly megjegyzéssel közli, miszerint jövőre, dogmatikai feladványok vitatásáról a „Kecskeméti Lapok“-at megkíméltetni kéri. Méltán, mert sok csúf és káros dolog volt és van a világon, de csúfabb és üdvtelenebb alig lehet, mint a papok viselkedése s huzavonája ama nagy koncz felett, melyet „a lelkek üdvösségének“ neveztek el!... Félre tehát a lutherokkal és a papi tógával, — a mint hogy én ama sajnálatos esemény közlésekor is papi talár nélkül, csupán emberi és polgári érületem parancsa folytán szólottam — és engedje meg t. szerkesztő úr, hogy ismét csak mint ember és országos törvények alatt álló polgár hadd vessek még egypár zárszót ama korántsem csupán vallásos meggyőződéshez tartozó s a nyilvánosság előtt épen nem takargatni való ügyhöz.

Tudtam, előre tudtam, hogy majd lesz Luthernek, Carpsoviusnak és nem tudom én miféle antik szenteknek és elátkozott eretnekeknek dolguk! Pedig hát avagy mi dolga vagyon a H. A. és Sz. J. féle szerencsétlen házassági ügynek, vagy nekem, vagy t. K. úrnak, különösen pedig e lapok t. olvasóinak Lutherrel és Carpsoviusal, vagy bármiféle papi sophismákkal?! Én elhiszem, hogy t. K. úr tud róluk valamit, de azt meg ne higgye ám senki, hogy a lutheránus predikátor Luther vagy Carpsovius imádja. Imádom egyedül az Istent, embernek elég a tisztelet. — Különösen tisztelem pedig, mert polgári kötelességem is tisztelni, az országos törvényt, mely irányadó sőt parancsoló mindazon papi teendőkre nézve is, melyek a polgári törvényekkel érintkeznek. És midőn

én ezt nyíltan teszem, mit akar a t. K. úr engem Lutherrel és Carpsoviusal vagy bárkinek nevével is ijesztgetni, — sőt midőn ön is az országos törvény tiszteletére hivatkozik, hogyan argumentálhat így: „ha a t. ev. predikátor úr czélszerűnek találta a nagy reformátornak (mily elismerés!) tanait reformálni s azokkal ellenkező eljárást követni, azaz: ha nem követeli, mit Carpsovius követelt, hogy a vegyes házásoknak legyen szükség egyeségre lépniök a születendő magzatoknak a luth. vallásbani neveltetésük iránt, erről biztosító levelet (reversalis) adván ki: akkor az öreg Káplán alig tartja érdemesnek önnel komolyan szót váltani!“ No édes öreg Káplán úr: én tehát nem követelem azt, mit Carpsovius ajánl, és ha ön épen ezért nem tartja méltónak velem komolyan szóba állani: ez légyen nékem a legfényesebb elégtétel! Mert hát miért is nem áll velem komoly szóba? Azért, mert az ev. predikátor tisztelve és meghódolva az 1868. évi 53. t. cz. 12. §-nak — (a vegyes házasságokból származó gyermekek közül a fiak atyjoknak, a leányok anyjoknak vallását követik. A törvényvel ellenkező bármely szerződés, tértvény vagy rendelkezés érvénytelen) — nem Carpsoviusnak, hanem nemzetünk alkotmányos törvényeinek engedelmességek. — Lám, lám!...

Észrevétele elején különösen a nyilvánosságot fájlatja t. K. I. úr s azt mondja, hogy „oly finom műveltségű emberről, mint a milyennek Laukót képzelte, fel se tette volna, hogy ilyen ügyről a kedélyek izgatására nyíltan szóljon!“ Ugyan kérem és kérdem alázattal, melyik a kedélyigazgatás, az-e ha valaki nyíltan és becsületesen a törvény megtartását kívánja és erre oktatja a feleket, vagy pedig az, ha valaki négy fal között a törvény parancsának ellenére tiltott követelést tézsen s ezen tiltott követelmény megvagy nem-adásától teszi függővé papi áldásának megvagy nem-adását? Mert tagadható-e, hogy ha valaki tértvényt ad — tehát országos törvény ellen cselekszik: — azonnal kész a papi áldás? Itt a dolog bibéje! És erről ne legyen szabad és illő nyíltan szólni még a törvény ágide alatt sem! Avagy csakugyan azért gyújtott volna meg a gyertya, hogy elrejtessék a véka alá? Nem Uram! Sőt tisztelet és hála századunk szellemirányának, mely szétzúzza a vékát s a gyertyatartóba helyezi a gyertyát... No de meg mit is rettegők épen mi papok oly igen azt a becsületet nyilvánosságot és világosságot, hiszen mi talán a világosságnak terjesztőiül eskettünk fel?!

Szóval és végre — mert Bodóné már a bor árát kéri — ne cizfrázzuk az egyszerű dolgot a tény; hanem feleljünk arra: ki és miért bontotta fel H. A. és Sz. J. vegyes házások frigyét? A gondviselő-e, az öreg Káplán-e, a lutheránus predikátor-e, Luther-e, Carpsovius-e, vagy... és bizony még utoljára is kistül, hogy az 1868. évi 53. törvényezik.

Laukó.

Nyílt levél Laukó úr nyilatkozatára. *)

A „Kecskeméti Lapok“ 46-ik számában L. úr az öreg káplánnak leczkét merészkedik osztogatni azért, mivel kötelességét teljesítette, igyekezőn, cselédjének alvó lelkiismeretét a hit dolgában fölserkenteni, s a Krisztustól alapított egyház elveire figyelmeztetni „Krisztusért, így szól sz. Pál, járnunk követségben.“

*) Ezt pedig nem mint „dogmaticumot“, hanem mint „curiosumot“ közöljük, — a beküldő úr kivanatára változatlanul és commentár nélkül. De ezzel aztán be is fejeztük a vitát. Szerk.

Ha a honatyák a hit érdekében közönyösek, hozván oly törvényeket, melyek az igaz hit elveivel ellenkeznek, abból nem következik, hogy a pap is indifferens lélekkel birjon, sőt inkább mint derék athlétának résen kell állania, hogy a hívősereg egy „acies bene ordinatát“ képezzen.

Távol attól, hogy jelen soraimban a kérdéses dolgot feszegetsem, egyedüli czéлом az, hogy L. úr bösz indulataitól hagyta magát elragadtatni, épen úgy, mint egy gözmozdony, midőn haragot lihegő fekete füstjét a levegőbe okádja. Miért nevezi ön az Isten fölkezt szolgáit „szenteskedő ördögöknek“? Ki adott erre önnek hatalmat, talán Luther? a kinek sok baja volt az ördöggel! Az ember kénytelen arra a gondolatra vetemedni, hogy ama ördög-legió, mely az ó-testamentomban a Garazenebeliek sertésnyájába szált, korunkban az epés pennákban foglal helyet... Önnek expectoratiója a kath. papságra nézve rendkívül sértő. Azt gondoltam, hogy L. úr irodalmi szempontból több műveltséggel bír, fájdalom, csalódtam. Én úgy vélem, hogy a valódi műveltség nem euphemicus phrásisokban, hanem becsületos jellemben áll. Vagy tán csak fictió az egész, hogy a „Kecskeméti Lapok“ t. olvasóit rosz hangulatba hozza...? Én a „szenteskedő ördögök“-féle kifejezésért L. úrnak Krisztus Urunk mondatának ama alapján: „a ki téged kövel meghajit, kenyérral dobd vissza“ azt kívánom, a mi nézetem szerint a legfőbb jó, L. úr szemében pedig szálla — az isteni irgalmasság nevezése — a mely az, hogy az Isten képére s hasonlatosságára teremtett lelke halála óráján a sz. Lélek kegyelme által a ker. kath. hit világosságával teljék meg. Dixi, et salvavi animam meam.

Pollák Mátyás,
r. k. káplán.

Színház.

Szombaton, november 19-én „Szép Helena“ került színre, s a darab előadása mind a közönségre mind az igazgatóra nézve nagyon jól ütött ki. Vászár is volt az igaz, de e körülmény alig jöhetett számításba, az egész nagy közönség alig említésre méltó kivétellel helybeliekből telt ki. Azért említjük fel ezt, hogy lássa Hubay úr miként nálunk nincs oka pártolás miatt csüggednie, s ha a nagy számban besereglett közönséget mindig ilyen jó előadással fogja kielégíteni, az egész télen át minden Szombat és Vasárnapon nagy közönségre számíthat. Alig tudja az ember kiről szóljon, kit dicsérjen meg először? olyan jól viselték magukat ez estén kicsitől fogva nagyig. A czimszerepet Feketéné asszony énekelte és szépen keresztül vitt szerepének sok jelenetében dalait a közönség tapsokkal fogadta. Zádorné Orestesből kedves gyermek alakot csinált, kinek jelenléte mindenütt és mindenkor jó hatással van a szemlélőre, állva, mozogva, beszélve, vagy énekelve egyaránt. Ilyen volt ma is, — s hogy nem túlozzunk, a szíves fogadtatás miben mai játéka is részesült, bizonyit mellettünk. Kitünt mellettök a férfiak közül Zoltán, ki Parist éneklé, s a közönséget szépen, érzéssel énekelte dallamaival gyönyörködteté. Említésre méltók még Bodroginé, Bodrogi, Rajz, Kiss, Zádor, Izsó, valamint a kar, mely rendesen jólviseli magát, s szeretjük hinni, hogy ez a karmester érdeme leginkább, kinek kétszeres műveltsége van szüksége, hogy oly doromb mellett minő az ő zongorája, jól menjenek a kardalok. Átalában pedig mindenkit, ki e darabban szerepelt, szívesen dicsérünk meg azért, mert a darab előadásánál a „decorum“-ot annyira igyekezőnek megőrizni, hogy elejétől végig a „tisztesseges“ határain belül maradt az előadás. Minél többször ilyen előadást!

TÁRCSA.

Oh ne mond...

Oh ne mond hogy elfeledlek téged,
Hiszen szívem sziveddel egyé lett;
Hogy feledné növény a harmatot,
Mely szomjának életitált adott?...

Oh ne mond hogy elfeledlek téged,
Mért mondja szád mit nem érez szived?
Hogy feledné a hervadó róna,
Virágait, mik eltűntek róla.

Ha én a föld te meg csillag lennél,
S lehullanál, kebelemre esnél:
Nem fordulnék a napnak eléje,
Keblemen ragyogna minden fénye.

Gyula.

Az arany jelentősége a történelemben.

Művelődés-történelmi vázlat.

Ha aranyról beszélünk, rendszeren az arany értéke jut eszünkbe. Mint pénzt, mint ékszert tekinti az egész világ. Nemzetgazdasági kérdéssé magasult,

hogy az újkori arany találmányok, felfedezések mily befolyással bírnak az arany becsértékére? Tisztán materiális alapon észlelnek, a gyakorlati oldalt vizsgálják a nemzet gazdaságok. Ritka egyén gondol az aranyak világ-történelmi jelentőségére.

Az ó-kortól örököltük, Jason és az argonauták mondáját.

Legjelesebb történet-tudósainknak öszhangzik véleménye abban a tekintetben: hogy „az argonauták Kolchisba az aranygyapjúért hajóztak.“ Sem e tétel, sem Medea jellemében, a jelképes alapra nem gondolának; pedig minden kor hibái, erényei, egy hitregei alakban öszpontosulnak. Medea — jelképezi a pénzvágyat, mely az embert — dühös hajlamokkal halmozza el és megmérgezi. Ezeket a mondákat, a történelem kedvéért, valami jámbor tudós összeszedé, az évek elfutása adattá tette; de senki sem vett magának annyi fáradságot, hogy párhuzamos tényekkel hasonlitsa össze.

A költők arról zengenek, hogy a természet önmagát, élőben rejlt ezüst, arany s drága kövekkel ékesíti és az emberek nagy és nemes törekvéseit ezekkel jutalmazza. Mig több művelődés történetirő azt állítá, hogy az aranyak helyzeténél fogva a művelődő ember körmenetében az a hivatása van, mint a csillagnak az Óceán hajósára.

E nézet alapja a Jazon-mondában rejlik. A Jazon-monda, alapját valószínűleg onnan vette, hogy tevékeny kereskedők, árucikkeikkel a fekete tenger gyarmataihoz vitorláztak. Jó vásárra tevén szert, egy más alkalommal újra itt köténnek ki, különösen az e vidékeken rejlt aranybányák csalogaták a hajósokat. E két körülmény élénk kereskedést szült.

Minden éreznek vonzó ereje van, különösen a vas bir ezzel a sajátsággal, ép ezért használják a legszükségesebb czélokra. Az ember hullámokkal daczol, hogy ezt az érzet megnyerje, melyen a civilizatio robog tova. Ezért az érzért Nagy-Britanniáig hajózott Karthagó és Pheonicia, kereskedő szellemű népe. Ez volt az a mágnes, mely szélvészzen át magához vonzá őket. A szabadság oltalmazója egy felől ez az érz; a boszúállás nemtőjének eszköze, melynek egyik nyomán átok, a másikon áldás kél.

A kereskedők mézes beszédei e föld gazdagságáról szülék a mondát. Később midőn a felfedezési utazások az atlanti Óceánig terjedtek ki, az ó világ jól ismerve India mesés kincseit. A bátor jutalma, mérhetlen ezüst, arany és drága kő volt. Észak-Amerika partvidékei nem voltak kincsben gazdagok, ez az oka, hogy román fibustierek állandóan nem veszteglének itt, a hullám tovább vitté a kincs kereső

Vasárnap, november 20-án bérletben, a „Szökött katoná“ adatott szinte nagy közönség előtt elég sikerülten. Zoltán a czimszerében, Zádorné mint „Julcsa“ igazán megérdemelt tapsokat arattak. Említésre méltók Zendiné, Bodroginé, Bodrogi, Rajz, Kiss, Zádor, Izsó stb.

Hétfőn 21-én, „Dunanan apó és fia utazása“ kicsiny közönség előtt. Az előadás kissé vontatott volt, azért nem tett olyan hatást minőt a szereplőktől várhattunk volna. Feketéné asszonynak „Pamella“ nem legjobb szerepe, a minden áron férjét kivánó dühös, gyilkos divatárúsnó egész elmosódottá vált kezei között. Zádornét oly kedvetlenül nem láttuk még a színpadon, — ugyan mi bánthatta? csak nem a cancan? Bodrogi elég jó Dunanan, de Patroclust más kézben szerettük volna látni: Mezei úr sem elég ügyetlen, sem elég bamba nem akart benne lenni, pedig e szerep egyébként semmit sem ér. A kar ma is jó volt.

Kedden, november 22-én Szigligeti „Fény arnyai“ című új drámája adatott bérletben. Mind a darab maga, szép nyelvvel s tárgyának drámai feldolgozatával, mind az előadás jótékony hatással volt a közönségre. Reménylünk e darabot még fogjuk látni. Az előadás sikeréhez Zendiné asszonynak volt legtöbb érdeme, valóban szépen, sok helyütt, kivált az utolsó felvonásban nagy sikerrel, mondhatni művészileg játszott. Zádorné asszonynak „Mathild“ szerepe jutott, s annyit mindenestre csinált belőle, mennyit a mű menete e szereptől megkívánt. Bodrogi derék magyar ember volt „Nyárai Péter“ szerepében, Izsó is megérdemli, hogy felemlitessék, valamint Kiss az öreg komornyik szerepében. Darvas úr, kiről mint magát bemutató új egyénről először kellett volna szólanunk, két fontos hibában szenved; egyik, hogy: tájszólásmódját nem vetkőzte meg le; másik, hogy gesticulációi közben kezének nem mindig keresi ki a legillőbb helyet. Egyébként szerződötése ellen mi kifogásunk sem lenne, sőt a mennyiben, az este a mondott hibákon kívül, úgy mutatta be magát, mint ki a kezére bizott szerepet nem csak betanulni képes, hiba nélkül, hanem azt átérteni, átérezni és visszaadni is tudja, — mind az igazgatóra, mind a közönségre nézve nyereségnek is tartanók; egy fellepte után azonban ezt erőltetni nagyon elhibázott dolog lenne; azért vederemo!

Szerdán bérletfolyamban „Egy nő, kinek két férje van“, 2 felvonásos vígjáték, s „Eljegyzés lámpafényénél“ című operette adatott kis számú közönség előtt, s ezt alkalmasint azon körülmény okozta, mert rövid időközben a vígjáték másodsor adatott, pedig biz azt egyszer is elég végig nézai. A közönséget is nem a darab hanem Kissnek sikerült alakja mulattatá inkább. Nem így az operette, — melyre, ha minden szerep kinek-kinek hivatásához képest van betöltve: gáncsolni valót keresve sem találhatnánk. Azonban sértés nélkül kívánjuk megjegyezni, hogy Feketéné asszony mért nem énekelte benne Lizi szerepét? Tán csak nem kicsinyli? Milyen nagyban sikerülhetett volna ily szereposztással e darab! No de így is jól ment, s arra Zádorné asszonynak szép, beszédes éneke, fürgé játéka, valamint Bodroginének s Zoltánnak sikerült közreműködése egyaránt tényezők valának. Kettős és hármas dallamaikat nagy élvezettel hallgattuk s erős hitünk a felett, hogy ekként a közönség véleményét tolmácsoljuk.

A nő-egyleti bál.

A kecskeméti nő-egylet sorsolással egybekötött táncvizsgálma nov. 24-én megtartott, s minden várakozáson fölüli a legfényesebben sikerült. Csi-

hajókat. E tájakat germánok lepték el, kik az aranyat a mezei gazdaságban hitték.

Az arany bányák Peru és Mexicó földjén terülnek el. A caphorn vesztélyei csak rómaihoz illő bátorságot igényeltek. A spanyol faj typusa sohasem volt a földhöz tapadttság. Ezer vesztély között bolygott a kincs hazájában ide s tova; míg a portugál Braziliára tevő kezét; — e népfajnak a gyarmatosításhoz nagyobb bátorsága volt.

Nem kételkedhetünk a felett, hogy a nemes érzék gondviselészerű hivatása volt. Ez felette világos. De hasonló bizossággal állíthatjuk azt is, hogy California kincseit elébb ismeré egy benszülött nép, mielőtt az európai műveltség a fehér hegyeken áthatott volna. A gyarmatosítás olyan kintartást, állandóságot igényelt, hogy e teremterővel nem voltak a spanyolok megáldva; ők kiaknázák Peru és Mexico aranybányáit, midőn még ezzel kevés fáradság volt összekötve. Nem az ő bevándorlásaiknak köszönhető, hogy alig folyt le néhány század a felfedezések után, már nem az aranyláz volt a kívándorlás vonzó ereje. A germán elem befolyása munkás életet teremt a csendes tenger tulsó partja lakosainak. Spanyol kalandorok arannyal terhelten elhagyák az újvilágot, a honvágy visszahívta őket a pyreneék alá. A germán faj azért szerzett aranyat,

nónk tánczterme és minden helyisége szűk volt magába foglalni, a városunk minden osztályából megjelent gazdag, és mégis elegáns és fényes koszorút, mit nem a fény és ruházat tett fényessé, mert általában inkább az izletes egyszerűség, mint a fény, és pompa volt hölgyeink öltözékeinek díszes és jó oldala. Már maga az egylet elnöksége és választmánya nagyon jó, és bármikor is alkalmazandó szép példával ment elől: mindannyian egyszerű és olcsó, mégis izletes öltözékben jelentek meg; kik között ez alkalomra egyformán egyszerű, fehér vonalakkal át szőtt, és fehér rojttal díszített szürke könnyű szőrruhába öltözött 7 választmányi tag megjelenése jó hatást tett a szemlélőre. A fesztelen, vig, majdnem családias tánczestély egyike volt a casinói teremben tartott legjobb emléktű és legsikerültebb tánczestélyeinknek. A hölgyvilágból oly gyönyörű és gazdag koszorú volt jelen, hogy megakadunk, ha a kitünőbbeket és mindazokat, kik megérdemlenék és ha terünk engedni, megemlíteni akarnók, azért csak úgy egy emlékezetre kapunk ki a kedves koszorúból egy kis érdekes csokrot: Kovács Magduska, egyszerű keskeny piros szalaggal díszített fehér ruhában; Deák Mari, halványsárgával díszített fehér ruhában; Fényfy Matild, rózsaszínnel fehér, Tormási Mari keskeny fekete szalaggal díszített fehér ruhában; a Fejes testvérek fehérpirossal; Nagy Netti k. a., K.-Sz.-Mártonból gazdag nehéz piros uszályos selyem ruhában kevés fehér, és fekete csipkével díszítve; Sági Amál k. a., N.-Kőrösről kevés apró rózsákkal díszített fehér fodrozott uszályos ruhában; Hegedüs k. a., Szabadszállásról keskeny piros szalaggal díszített fehér ruhában stb. A fiatal nők közül: Pacsu Mihályné uszályos rózsaszín, fehér csipkével díszített selyem ruhában, és a festői kinézésű halvány nehéz széles fehér szalaggal díszített uszályos nehéz sárga selyem ruhában. Éjszötét fürteiben egy kis fehér virág és levéllel H. B.-né, — és még igen sokan emelék e tánczestély fényét. A szünóra alatt megkezdett sorsolás eltartott 3 óráig, a nő-egylet által vásárolt főnyereményt a 46-ik sorszám 7. száma nyerte meg. A 6000 sorsjegyből csupán 250 darab nem kelt el. E tánczestély és a sorsjegyek egy 1000 frttal gyarapítja a nő-egylet pénztárát.

A táncz reggeli 5 óráig tartott, midőn egy jöltöltött est emlékével oszlott szét a diszes társaság. E sorok írójának azonban nem lehetett zavartalan öröme: végig nézven a szép hölgykoszorún, egyetlen magyar ruhát, de még a mi csak olyan forma lett volna is, nem látott; a férfi seregen imitt-amott egy-egy csökönös, a divatnak még meg nem hódolt, most már maradnak nevezett, és idősb korúakon lehetett magyar ruhát látni. — elsőhajtám: „jó éjszakát magyar ruha“; még egy év és magyar daliás gyönyörű tánczunk is kipotytyan az aranyos tánczrendből.

Helybeli újdonságok.

† **Katalinnapi** vásárunk a mily csendben jött és megtartott, épen olyan zaj nélkül elmúlt. A vásár alkalmával ugyan igen szép időnk volt; azonban a hosszas esőzések úgy elrontották útinkat, hogy a vásári alkalomra kevés vidéki jöhetett, s e miatt mindennek rossz ára volt, kivéven a mi kevés javított marha találtatott, az jó áron elkelt.

† **A kereskedők alamizsnája.** Városunknak meg van azon szégyen foltja, hogy még pá-lunk a házankinti koldulás nagyban virágozik. Évtizedek óta bajlódunk, hogy e szégyenítő és alkalmatlan zaklatástól megszabaduljunk, — hasztalan. A lakosság jajgat és okozza a hatóságot, hogy

hogy ez által a civilizációnak használjanak; pénzzel eszközölk a föld nagy mérvű termékenységét. Nem sokára a jólét, a béke áldása boldogítja a nép kintartó szorgalmát. A fáradhatlan munka művészetté emelkedett. Ez az első lépés a mezei gazdaság tökéletesítésében. Es ezt az arany eszközlé.

Midőn a csendes Océán művelt államai a műveltséget az ausztráliai államok felé is kiterjesztették, nemes hivatásban részesülének. — Legfontosabb China és Japán megismerése. — A századokig ismeretlen chinai és japáni birodalom, melynek kapuin hiába zörgetett az európai műveltség, ezer hajórajt bocsátának az aranyföldéhez. Midőn a csendes Océán pusztán a műveltség első csirája terjedett ki, China és Japán nem valának többé ismeretlen államok. A jövőben a világ műveltség a nagy Océán vad szigeteire innen fog kiterjedni.

A messze ismeretlen földek elrejtett kincseit ekkor ismeri meg majd az emberiség.

Erről nem igen gondolkoztak a tudósok; pedig történeti tény: hogy az ó-világ ezüst-gazdagsága itt tornyosult össze. Gyakran lépett az arany értéke elé az ezüst. Lehet, hogy e csere-állapot évszázadok múltán ismét érvényre lép.

A civilizatio egy másik korszakát az ezüstért való kívándorlások fogják képezni.

miért nem szünteti meg akoldulást, ennyit meg ennyit adnának a koldulás eltörlésére; és midőn a hatóság egypárszor megkísérelte házankint a koldulás eltörlésére szánt adakozásokat számba venni, alig jegyeztetett alá 1000 frt.; sőt voltak 20—30,000 frt. értékkel bíró polgárok, kik 10—20 krajczárt jegyezték alá a koldulás eltörlésére. Így nem boldogulván a hatóság, maig is fenn áll a házankinti koldulás és még sokáig fenn fog állni, mert vagyonosabb osztályunk nem érzi a terhet, minthogy nem adakozik a szegény kéregetőknek, ezek tehát kénytelenek a szegény népnél alamizsnáért alkalmatlankodni. A koldulás hetenként egyszer meg van engedve és ekkor a vagyonosabb osztályhoz is ellátogatnak, de nagy részben hiában: ugyan ezen napon sorba veszik a piaci boltokat is, és ily alkalommal kapnak e nyomorultak fejenkint a legtöbb és legnagyobb jövedelmű boltokban egy egy... rossz tüt! uraim! ne csináljanak gúnyt az alamizsnából, inkább ne adjanak semmit. Néhány krajczár hetenként nem tenné önöket tönkre.

† **November** 22-én tartott közgyűlésünk a helybeli ref. főiskolai ifjúság körében alakult tűzoltó társulat kérvénye folytán egy bizottságot nevezett ki, hogy egy városunkban szervezendő tűzoltó egylet felállítása iránt tegyen javaslatot. Ideje is már egyszer, hogy e részről is mozogjunk, kivált nálunk, hol annyi kitűnő ügyes tűzoltók találtaknak, egy tűzoltó társulat szervezése nem jár nagy nehézségekkel, — csak akarni kell.

† **Hubay** úrról, a téli idényre városunkba szerződött szintársulat igazgatójáról azon hirt közli a „Jász-kunság“, miként ajánlatot tett, hogy társulatával a téli idényre Jászberénybe megyen, ha részére 100 bérletet biztosítanak. Nem tudjuk mennyi a való e hírből, de 100 bérletet, sőt többet is egy kis ügyességgel nálunk is lehet biztosítani. Igaz, hogy Hubay úrnak méltányos panaszra lehet a sok üres színház miatt, de lehet-e okozni a közönséget is, hogy nyakig érő sárban, szakadó esőben nem ment a színházba.

— **Mához egy hétre**, azaz f. é. december 3-án, Zádorné asszonynak lesz jutalomjátéka a „Könyelmű leány“ 3 felvonásos énekes életkép színrehozatalával. Megvagyunk győződve, hogy a helyben működő szintársulat e kiváló kedvességű tagjának jutalomjátéka alkalmával közönségünk a mi figyelmeztetésünk nélkül is tömegesen fog a színházba seregleni; mind a mellett helyén levőnek tartjuk ez előadásra felhívni a közönséget már csak azon okból is, mert már maga a választott darab megérdemli, hogy a közönség a mondott estén otthon ne maradjon; s mivel lehetnek kik a darabot nem ismerve, ezime után valami frivol félrecelménynek gondolják: kötelességünknek véljük megmondani, hogy e feltevés téves s a mű a „tisztességes“ határain belül marad kezdetétől végeig.

— **A kecskeméti Iparegylet** jó eleve elhatározta: hogy a most bekövetkező legközelebbi farsangi idény alatt az egylet részéről rendezendő tánczestélyt a „Nádor“ című kávéház helyiségében jövő 1871-ik évi Január 11-kén Szerdán tartandja, melyre a meghívók rövid időn szeptüldetni fognak. Igen helyes és előrelátó intézkedés, mellyel midőn egy részről a színházi előadások nem háborítanak, más részről az alkalmilag mások által adandó tánczestélyek rendezői e kitűzött nap elkerülésére figyelmeztetnek.

— **Dalárügy.** Lapunk folyó évi 42-ik számában „Sincerus“ aláírással megjelent közleményre Dalusi Ferencz név alatt czáfolat érkezett szerkesztőségünkhez: minthogy azonban a „Viszhang és válasz“ című czikk ugyan-e tárgyban, lapunk 45-ik számában már megjelent:

Erre nézve egy világrész sem lehetne alkalmasabb Ázsiánál.

Valószínű, hogy egy ily kísérletet a keleti tartományok teendének, Samarkand felé. Ez a föld a népvándorlás bölesője, ide tért vissza gazdag szákmányával több világbíró hódító. A mesés kincsek, és összehalmazóinak történelme a világ s a kutató bölesészet elől itt vannak elrejtve.

Ez az irodalomra nézve fejlődési korszak leendő. A történeti homály ekkor kezd oszlani az emberiség ős korszaka felől. Ez az ezüst-vándorlás fogja felderíteni a népvándorlás igazi okait.

Azt is alig tartá szemei előtt valamelyik történet-buvár, hogy a rómaiak mérhetlen kincsének híre, a sok arany és ezüst drágaság, a pusztázó harezokhoz szokott kóbor hordákat erősen csalogatá Európába; a római nép fényűzése oly magas mérvű volt, pazarlása olyan fokú vala, hogy a kelet meséiben szerepelt. A mint az arany-folyó híre az argonautákat, a mint California gazdagsága a kalandvágyó népeket vonzák, aként Ázsia népeinek a mese tündérországába rózsafellegek aranymezejét igéré.

Áz arany a civilizatio tényezője. Erdemes volna egy Maculay tollára az okszerű felderítés.

Erdélyi Gyula.

Dalusi Ferencz úr küldeményét mint elkésett, annál fogva fölöslegest mellőznünk kellett.

Nyilatkozat. Értésemre jutván, miszerint sokan és sok helyütt azt hiszik és állítják, hogy a „Kecskeméti Lapok“ f. é. 42-ik számának „Dalárdáink“ című vezércikkét „Sincerus“ név alatt én írtam; ezennel kijelentem: hogy nem én írtam. Nem is írtam, nem is írok másként, mint saját nevem alatt, vagy egészen név nélkül oly értekezés-felét, melynek egyesekkel vagy testültekkel semmi dolga. Laukó Károly m. k.

Vidéki és vegyes újdonságok.

† **Az alföldi vasút** szeged-vásárhelyi szakaszának mű rendészeti megvizsgálása és az algyői hid megnyitása november 15-én megtörténvén, másnap e pályarész a rendes forgalomnak átadott.

† **A Spanyolok** végre annyi fáradság után fogtak királyt. Amade aostai herceg, Victor Emmanuel olaszkirály második fia személyében; ki most 35 éves.

† **Jászberény városa** e hó 18-án tartott közgyűlésén egy földmives iskola felállítását határozta el.

† **Alsó-Lendván** a községi közsiskola f. hó elején nyitattott meg. A kath. és izr. szülők maguk kísérték gyermekeiket az iskolába.

† **Rottenbiller Lipót** Pest városának több időn s a legviharosabb nem régmúltban is derék polgármestere 17-én 3 órakor elhunyt.

† **Egy rozs szál hét kalászszal.** Mint a „Vasmegeyi Lapok“ írják, Szombathelyen Dezső

József szőlőjében a napokban egy rozs szárlól hét teljes virágzásban levő kalász szakítottott le.

† **A Prágai városi tanács** elhatározta az orosz nyelv-oktatás behozatalát a felsőbb leányiskolába. Még is böles és körültekintő nép az a mi kedves cseh szomszédunk: midőn hazánkat civilizátori szándékkal előzönlötték, követelték, hogy Magyarország tanulja meg nyelvüket a beamterek kedvéért; — most midőn kedves vendéget várnak, sietnek még nőikkel is annak nyelvét megtanultatni.

Tudósítás a kecskeméti piacról.

(Alsó-ausztriai mérő szerint.)

1870. évi November 22.

Búza 84 fontos 5 frt. 80 fontos 4 frt. 80 kr.,
rozs 80 fontos 3 ft. 20 kr., 78 fontos 3 ft. 12 kr.,
árpa 74 fontos 2 ft. 40 kr. 68 fontos 2 ft. 36 kr.,
zab 1 ft. 70 kr., kukorica 1 frt. 80 kr., köles 2
frt. 40 kr., burgonya 1 ft. 25 kr. Szalonna máz-
sája 29—30 ft. Hízott lúd párja 5 ft. 40 kr. Szé-
na mázsája 1 ft. 16 kr. Szalma mázsája 50 kr.,
Keményfa öle 20 ft. Puhafa öle 15 ft.

Felelős szerkesztő: **Hornyik János.**

Nyilttér. *)

Interpellatio a kecskeméti városi dalárda t. t. elnökéhez.

Folyó évi Október 31-én jelentkeztem a tisztelt elnökségnél a végett, hogy mások általi felszó-

*) E rovat alatt megjelenő közleményekért felelősséget a szerkesztőség csak a sajtóhatóság előtt vállal. Szerk.

littatásom folytán a városi dalárda működő tagjai közé felvétettem. Hangom a karmester úr által tisztának és jónak találtatván, elnök úr engem a dalártagok közé felvétettnek nyilvánított s felvétetésem a választmányi gyűlés elé terjeszteni megígérte; másnap reggel azonban November 1-én elnökileg arról értesítettem: hogy miután az alapszabályok egyik § értelmében csak jó előéletű emberek vétethetnek fel tagokul a dalárdához, én arra számot nem tartotok.

Mint hogy pedig én bevallott jobboldali létemre a „Darázs“ című vidéki élelzap rendes munkatársa s kecskeméti s vidéki gyűjtője vagyok, jó előletem tehát a köztudomás szerint baloldali elnök úr által csakis egyedül e tekintet miatt vonathatott kétségbe s a dalár tagok közül csakis egyedül e miatt küszöbölthettem ki. Ohajtánám bizonyosan tudni, annál fogva interpellálok a dalárdai elnök urat az iránt, hogy:

1-ör: Folyó évi Október 31-ének este és November 1-ének reggele között mikor és hol tartatott meg az a választmányi ülés, mely engem a dalártagok közül kirekesztett.

2-ör: Vajjon a dalárdai elnök úr a „Kecskeméti Lapok“ f. é. 45-ik számában megjelent „Viszhang és válasz“ című cikkében komoly meggyőződésből írta-e e szavakat: „Ne legyen a hazában és Kecskeméten a dalárdának se vallása, se politikája“? vagy engem, mint bevallott jobboldali a dalárdai elnök úr, mint köztudomás szerint baloldali politikai elveket valló egyén komoly meggyőződésből küszöbölte-e ki a dalárda tagjai közül? Kecskemét, Nov. 20. 1870.

Vörösmarthy Gedeon.

H I R D E T É S E K.

1870

H i r d e t m é n y.

A főméltóságú m. kir. Igazságügy ministerium f. évi július 10-dikéről 12807. sz. a. kibocsátott rendeletével a főméltóságú m. kir. Belügyministeriummal egyetértőleg megengedni méltóztatott, hogy Kecskemét város kebelében az 1868. LIV. t. cz. 1. §. alapján egy második egyes bíróság állíttassék fel, minek folytán értesítettik a városi lakosság, hogy a második egyes bíróság hivatalos eljárását f. évi decz. 1-ső napján megkezdendű.

Miután tehát a most érintett időponttól kezdve két egyes bíróság fogja a hozzá tartozó ügyek felett a bírói eljárást gyakorolni, ehhez képest a város község-hatósági t. közgyűlése a két egyes bíróság hatósági területének elkülönítését f. évi sept. 19-én 361. sz. a. hozott határozatával következőkép állapítá meg.

I. Az egyik úgynevezett felsőkerületi bíróság kerületét képezendű a városnak 2., 3., 4., 5. és 11. tizede a város külső határ területének azon részével, mely az izsáki és szolnoki utak felső felén fekszik, a szentkirályi és alpári pusztákkal együtt.

II. A másik vagy is alsó kerületnek nevezett bírósági terület pedig alakíttatik a városnak 1., 6., 7., 8., 9. és 10. tizedeiből, ehhez tartozván a város külső határ-területének azon része, mely az izsáki és szolnoki utak alsó felén fekszik — az ágas-egyházi, borbási, monostori és bugaczi pusztákkal együtt.

Mindkét egyes bíróság az újaváros-házánál a törvényszéki épületben helyeztetik el, akképpen, hogy a már eddig működött egyesbíróság mostani helyiségét megtartandja, — az újon felállított (alsó kerületi) egyes bíróság helyisége pedig az újaváros-házánál e célra átalakított melléképületben leend.

Mindkét egyes bíróság igtató könyveinek vezetésével a városi törvényszéki igtató van megbízva.

Miről a város lakossága azon hozzá adással értesítettik: hogy a kapitányi hivatalnak a mezei rendőrségi ügyekben engedélyezett ideiglenes bíraskodása ugyanaz napon megszűnendű s e tárgyú panaszok is az illető kerületi egyes bíróság hatásköréhez fognak tartozni.

Kecskemét, 1870. November 16.

Bagi László, főbíró.

1870

Hirdetmény.

Kecskemét sz. kir. város telekkönyvi törvényszéke részéről közhírré tétetik, miszerint Paskesz Adolfné és Steiner Mártonné részére alperes Herczeg Kis Mihály és Buzsik Terézia alperesek ellen megítelt 440 fnyi tőke és járulékaiknak behajtása végett alpereseknek a pusztaszentkirályi földjükön lefoglal 20 ftra becsült 10 csomó rozsuk, 30 ftra becsült esődör lovuk, 40 ftra becsült kanca lovuk, 45 ftra becsült lovuk, 60 ftra becsült lovuk, 25 ftra becsült kocsijok és 1 frt. 50 kr-ra becsült lószerszámjuk, továbbá Tóbi Boros Jánosnak a pusztaszentkirályi földjén lefoglalt 20 ftra becsült boglya szénájuk és 150 ftra becsült 50 csomó rozsukra a helyszínén a nyilvános árverés elrendeltetik és foganatosítása Dömötör Sándor előadóra bízatik.

A szentkirályi földön levő ingóságokra árverési határidőül 1870. december hó 7. és a pusztaszentkirályi földön levő ingóságokra árverési határidőül 1870. december 12-ik napja mindig délelőtti 9 órája tűzetik ki.

Felszólíttatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni igényt vagy más elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetmény közzétételétől számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig a telekkönyvi törvényszéknél nyujtsák be, mert különben csak a vételiár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt Kecskeméten 1870. novemb. 4-én tartott városi törvényszék telekkönyvi üléséből.

P A P és L Ó W Y

a legújabb rendszer szerint berendezett

ú j g ő z f ű r é s z - m a l m u k

Új-Szegeden,

működését megkezdvén, ajánlja a helybeli és vidéki uraságoknak és a t. cz. Községnek, építkezési és más célokra szükséges s nagy választékban készletben levő

fűrészelt s egyéb nemű faanyagait

a legjutányosabb árak, s a legpontosabb kiszolgáltatás mellett.

Főraktárunk van Szegeden: a báró Szina-féle udvarban Új-Szegeden; a gőzfűrészmalom udvarában.

Nyomatott árjegyzékek kívánatra azonnal küldetnek.

Egy a Csongrádi-nagy-útczában 5 szoba, 2 konyha, étkamra, 2 kamra, i. álló és pinczéből álló ház szabad kézből eladó.

Bővebb tudósítást ad

Özv. Hacker Izraelné.

(Lakása: Csongrádi-nagy-útca, 554. sz. a. helyben.)

Uj bolt-nyitási jelentés.

KERTÉSZ és EISERT

pesti kereskedők ezennel tiszteletteljesen értesítik a t. cz. Községet: hogy helybeni fiók-üzletük megnyitott legyen.

Disznói és Norinbergi árukon kívül még a következő cikkek találhatók, u. m.:

Női cipők, bőr, kelme, lemez és ruganyból.	Petroleum lámpák.
Női és férfi kesztyűk.	Rajz- és iskola-szerek.
Úri divat-cikkek, hegedűk és húrok.	Kefekötő munkák.
Finom tajt dohányzó pipák.	Porzellan és köedény cikkek.
	Játék árúk, stb.

Kimerítő cikksorozattal kívánatra díjtalanul szolgálunk. Vállalatunkat a t. cz. Község kegyes pártfogásába ajánlván vagyunk illő tisztelettel

2—3

Kertész és Eisert.